

Megjelenik mindennap a délutáni órákban.

Előfizetési díj:
Égész évre 12 ft, félévre 6 ft, évnegyedre 3 ft o. é.

Helyben előfizethető Demjén L. és Keresztény Pál urak kereskedésében, hol egyes számmok is kaphatók.

Szerkesztői szállás: belső-tordautca 122. sz.
Kiadó-hivatal: A tanácsház mellett, az emelet hátsó részében.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI NAPILAP.

Hirdetési díj: öt hasábos garmond sorért 6 kr s egyszeri beiktatás után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek: Helyben: akiadóhivatalban, Demjén László könyv- és Keresztény Pál papírkereskedésében. Pesten: Zeisler M. (Kurátortca 60. sz.) Bécseben: Haasenstejn és Vogler (Neuer-Markt 11. sz.) Oppellik Alajosnál (Wollstr. 22. sz.) Rudolf Mosse of. Zeitungs-Agen (Stadt-Seilerstätte 2.) Süddeutsche Annoncen Expedition Stuttg.

Nyitlertől azikkek: soron után 20 kr. előleg be- küldése mellett a szerkesztőséghez czimzendők. Előfizetéseket s hirdetési díjak a vidékről szerkesztőséghez küldendők be.

Alkalmi reflexiók.

(Ss.) A helybenmaradás, tehát a visszaesés, nem a mi politikai pályánk; hanem a vételekbe rohanással sem vádolhat senki. Mi tisztában vagyunk magunkkal, tudjuk: mit és miért akarunk; ismerjük a célét, igen a jól megválasztott utat is, a melyen oda elérhetünk s ha nem is haladunk törnyirányba, de a célhoz vezető útról se térünk le ok nélkül jobbra balra, kivált ha erre ellenségeink unszolnak, ha mindjárt azzal is rémitgetnek, hogy a vett irányban soha cél nem érünk; mert tudjuk, hogy erkölcsi, szellemi és anyagi erőink sokszorozása, edzése, — hazaszeret, étesélyes tapintat és kitartó munka végtére is biztosítja a jó, az igaz, a szent ügy diadalát.

A politikában nem mindig legjobb az egyenes ut, mert itt számosak az akadályok; a bölcs törvényhozás feladata sem az, hogy a közügyi kérdések megoldásánál minduntalan előkapja Nagy Sándor kardját; ámde a hol a nemzet és ország életérdekei forognak kockán ott a törhetlen szivósság el nem engedhető, s ha szükség az aczél kezét is alkalmazni kell. Ilyen kérdésnek tekintjük mi Magyarország állami épsége, sőt fennállhatása szempontjából az uniót. Erészben eltiltjük és kárhozatosnak valljuk azon törekvést, mely akkor, midőn az unió megszilárdulására kellene hatnunk, a mindenben és mindent nivelláló unificatio veszélyeivel rémitget s ez által mintegy öntudatlanul lazítja a nem rég összeforrott kapcsolatokat; pedig meg kellene e tulokosoknak gondolniok, hogy az erdélyi részeknek az anyaalamba kebelezése körül és érdekében soha sem tehetünk eleget, avagy épen igen sokat.

Magyarország területi épsége alatt nem értjük mi azt, hogy mindazon tartományok, melyek Nagy Lajos korában a magyar királyt uralták viszszereszteszenek, szent koronánk alá; annál kevésbbé fogadnók el azonban annak olyan magyarázatát, mely a jelen nagy államok alakulása idejében a tartományiság vékony szálalá fűző Szt. István országához annak legrégebb kiegészítő részét.

A rögtönzésnek barátai nem vagyunk; hanem ugyan kimondhatja azt, hogy az unió meggondolatlan rohamossággal hajtott végre? Senki, bizonyonnan senki, ha történelmünk régiebb törvényhozásainak is jelen parlamentünk e részben folyó tárgyalásait végig lapozza: meg volt tartva az eszélyes és tapintatos egymásután s így lett fokozatosan testté az unió igéje. A megtestesülés azonban nem határozódik abban, hogy az erdélyi ország képviselői is ott ülnek a pesti „központi országgyűlés”-ben, s az erdélyi részek is „a magyar miniszterium felelőssége mellett kormányoztatnak”; nekünk az egygyvforrás processusában ennél több, sokkal több kell, bárha mi sem akarunk mindent egy kaptára útni — a minthogy nem is lehet.

Ne higye senki se azt, hogy az erdélyi részek népeinek rendkívüli örömet okoz az, hogy itt a törvényhatóságok élén nemcsak főispányaik vannak, de főkirálybírák és főkapitányok is; sokkal nagyobb megelégedést szűlné ám az, ha felelős kormányunknak mindenütt sikerülne olyan férfiakat állítani a törvényhatóságok élére, kik tettel bizonyítanak be azt, hogy közigazgatásunk a törvénykezéstől elválasztása által tetemesen javult. Ha hasonló eredménye lenne az igazat kereső ügyfeleknél annak, ha tetteleg győződnenek meg az igazságszolgáltatás jóságáról, olesóságáról, pontosságáról, s legkevésbbet sem bántana senkit is az, hogy az első fokú bíróságok „uniformiter” szerveztettek országsszerte. Egyebekben sem szűlné ellenszenvet és elégtelenséget az egyöntetűség, hacsak sikerülne kikerülni nem az „uniformitas”-t, hanem a deformitást, a valódi tehetséget háttérbe toló, ragályos protectiót.

Avagy talán jut vagy egy erdélyi hazafi eszébe az, hogy ez ország rész számára külön polgári és büntető törvénykönyvet, perrendtartást sür-gessen! Azt sem venné nálunk senki rossz neven, ha a telekkönyvi intézmény gyorsabban meghonorrítatnék s így a közhitel áldásaiban mi is mihamarább részesülnénk.

Hogy a hűbéri maradványok, az urbéri viszonyok végleges rendezése kiváló figyelmet, a történelmi mult, eltérő alakulás beható tekintetbe vételét követelik, ez tagadhatatlan ugy az is, hogy egyházi, helyhatósági és községi önkormányzati életünkben sok olyan van, mit egy kaptára huzni, nivellálni tömérdek sérelmet okozna polgártársainknak; hanem az országos közkormányzat körében, néhány sallangot kivéve — bátran létesíthető az egyöntetűség anélkül, hogy e miatt valaki az „uniformitas” kárhozatos voltáról értekezhetnék, beszélhetné; elléletek csak is azok pengetnek, kik, ha tőlük függene, ismét csinálnának erdélyi különálló nagyfejedelemséget, országgyűléssel, guber-

niummal, stb., stb., a kik tehát a magyar hazafiak közül az uniformitas jelszavát veszélyesnek hangoztatják, — jól különböztessenek, másként csak ellenségeinknek használnak.

Lapszemle.

A „Reform” az események láncolatából azt látja, s mindenkinek könnyen szembeötlőnek találja, hogy gróf Andrassy működése az oroszokkal való egyetértés létrehozásában nem a berlini találkozás szinrehozatalával kezdődik, ezáltal csak a barátság színébe öltözik, s így teljesen alapfalanok a feltevések, mintha az orosz czár meghívata a berlini találkozásra gr. Andrassy tudtán kívül történt volna, kinek politikája abban állott, mit kívinnie sikerült is, hogy az orosz és osztrák-magyar udvar és diplomacia közti feszült viszonyt megszüntesse, s a népeknek a békepolitikát garantirozza; ez főkép a keleti kérdés eláztatásában állott, igaz, hogy hozzájárul a lengyel ügy elejtése, mi rájok nézve szomorú tapasztalat ugyan, de ellenkezőt a berlini találkozás nélkül sem tapasztaltak volna. A találkozás különben csak politikai jellegű lesz, s így az egyes birodalmak népei vágyainak teljesültere befolyással nincs.

A „P. Lloyd” kiemeli, miszerint Horvátország sorsa most a regnicularis küldöttség kezében van, ennek jutott a feladat a két ország közti differenciákat véglegesen ki-egyenliteni, és szilárd változatlan alapon fekvő kiegyezést létrehozni. A küldöttség eddigi működésével azonban egyáltalán nincs megelégedve. Különösen visszatetszik neki a regnicularis deputatio azon követelése, hogy a báni méltóság eltörlésével Zágrábban 3 osztályú miniszterium alakítsassék, melyre a báni eddigi teendői bizassanak. Ily újítás célját nehéz belátni.

A „Pesti Napló” nem képes indokot leltni, mért veti fel az „E.” bécsi cikkke a kérdést, vajjon az ellenzék kormányra jutása nyerne-e fejedelmi megegyezést vagy sem miután ezt soha senki sem ellenvété, az ellenzék kormányképességéről pedig most, a diadalmal választások után, a jobboldalon senkinek egyáltalán elméldelni eszébe sem jut.

Legujabb táviratok.

Déva, aug. 10. Wodianer Béla és Schuller József deák-pártiak megválasztattak Szászvároson.

Berlin, aug. 10. A jelenlegi rendelkezések szerint az itteni orosz követési palotában az orosz császár, a trónörökös, Wladimir és Miklós nagyhercegek számára rendeznek be szállásokat.

London, aug. 10. A „Times” szerint a francia kölesönnek az lesz a következménye, hogy az összes értékpapírok általánosan emelkedni fognak.

New-York, aug. 9. A legutolsó népszámlálás szerint az Egyesült-Államok összes lakossága 38 1/2 millióra megy.

Darmstadt, aug. 10. A „Darmstadt-Ztg.”-nak jelentik Szent-Pétervárról, hogy az uralkodók találkozása Berlinben nem a többi államok fenyegetése végetti koalíciót vagy „bonyodalmak felidézését” célozza, hanem azon általános törekvése irányul, hogy Európa a rázkódásoktól megóvassék.

München, aug. 10. A bambergi bajor fegyvergyár a birodalmi kormány által megbízott, hogy százezer darab birodalmi mintafegyvert készítsen.

Berlin, aug. 10. A Jahn-émlékszóbor leleplezése a nép nagyszámu részvétele és számos külföldi küldöttségek jelenlétében ma történt meg. A disztrakomán szám-mo toasztok mondatok, ezek közt egy tetszéssel fogadott „Éljen” hangzott fel egy magyar részéről, Berlin város vendégszeretetére. Ma nagy ministertanács tartott, melyben a tárcza nélküli miniszterek mind jelen voltak s a melyben a bolgár kérdés tárgyalatott a bolgároknak nézve kedvezőtlen eredményyel.

Az európai helyzet.

„Elérkezettnek látjuk a pillanatot, hogy magunk körül tekintsünk s körvonalozzuk a politikai helyzetet — írja az „Italie.”

A politikának is megvannak a maga évszakai: télen át előkészíti ezerféle kombinációt, tavasszal mozogni kezd, nyáron át neki tüzesezik s az ősz visszatér-tével esendesei kezd.

E pillanatban tehát szemlét tarthatunk az események fölött, melyek egy év óta izgalomban tartották a világot, minthogy a politikai esztendő körülbelől befejeztnek tekinthetjük. Ujjabb kérdések merülhetnek még ugyan fel egyik vagy másik pillanatban, anélkül azonban, hogy ezek lényegesen megváltoztatnák a helyzetet.

Mindenekelőtt az északamerikai Egyesült-Államok elhatározták, hogy békében élnek Angliával. Az elnök-választás kimenetele még bizonytalan, bár előre megjósolható, hogy ha Grant választatnék meg ismét, ő tovább is folytatná azon belpolitikát, mely oly jól sikerült neki is folytatná azon belpolitikát, mely oly jól sikerült neki és fel nem hagyta azon békülékeny irányzattal, melyet mindig követelt az Unio különböző részeivel szemben. A mi Greely megválasztását illeti, ez bár szintén békés

jellegűnek állítatik, még is új problémákat állítana fel az észak, dél és nyugat közötti viszonyt illetőleg.

Angliában a Gladstone-párt ismét felemelte pres-tigióját, mely már hanyatló félben látszott. S valószínű, hogy a miniszterelnök valamivel még szilárdabban fog állani a jövő parlamentben nem annyira progressista bel-, mint inkább külpolitikája folytán. Az angol conservatív párt kissé élesen szólott Disraeli szájá által, de mit sem volt képes igérni a nemzetnek, hacsak nem conserválni és mindig conserválni, míg Bright, a reformatorok nevében szólván megértette, hogy Gladstone nem fog meg-állapodni a reformok terén.

Spanyolországban egy nagy problema megoldása van készülöben, mely a Zorillapárt hatalomra jutása és a király ellen elkövetett merénylet után remélhetőleg kedvező eredményt fog érni. Tagadhatlan, hogy ha a spanyolok hosszú időn át élvezni akarják alkotmányos szabadságukat, minden habozás nélkül az új dynastia körül kell csoportosulniok.

A francia nemzetgyűlés szünetét vesz tölb fontos törvény megszavazása után, miók az új hadügyi szervezet, a hadi kárpótlás lefizetése céljából felvett kölcsön és számtalan adótörvény. Thiers mint a helyzet ura s tényleg valóságos diktatúrát gyakorolva, mindenek előtt Franciaország újjászervezésére és a közelebbi szerencsétlenségek által okozott sebek behegészítésére fordította figyelmét. Azonban sem ő, sem senki más meg nem gátozhatja, hogy a szünetök alatt élénk agitatio ne induljon meg a lét kérdése és a nemzetgyűlés feloszlása fölött. — Aumale herceg fiának halála könnyebbé teszi-e az egyesülést Ckambord gróf és a párisi gróf között? Lehetséges; de minthogy az előbbi által képviselt régi kormányforma nem transziszál soha és Franciaország sem akar róla tudni: a fusio csak az imperialisták rom-ményét növelné. Mindazáltal a tényleg fenálló köztársasági kormányformát, mely bölcsnek és mérsékeltnek mutatkozik, ugy látszik elég örömet fogadja el a nemzet, mely saját kárú eléggé megtanulta, hogy nem szabad vakon ujjabb forradalmakra rohannia. Thiers és Goulard elfogadták már csaknem véglegesen a konservatív köz-társaságot.

Német ország ugy látszik hadihajókra, ujjabb erő-dök és stratégiai vasutak építésére szándékozik fordítani a Franciaországtól kapandó milliárdokat; a közben Bis-marek háborút visel a jesusitákkal, az ultramontanokkal s legyőzni igyekszik a déli államok particulárismusát, továbbá egyensúlyozni iparkodik egymással Orosz-ország és az osztrák-magyar birodalom barátságát. A három éjszaki császár találkozása bizonyítja, hogy bizonyos egyetértés létezik közöttük, mely egyetértés követ-keményei semmi esetben sem lehetnek kedvezőtlenek a szabadságra, mert a nagy kérdések nem a kabinetek és udvarok által oldatnak meg többé napjainkban.

Oroszország mindenkit kecsesget barátságával vagy rettegésben tart ellenséges indulatával, míg be-folyását egész Keleteurópában kiterjeszti, egyszersmind mások perpatvarkodását is előnyére fordítani igyekszik — A fényes porta az orosz kabinet által engedti magát vezetetni, melynek tanácsai pedig mint gyaníthatjuk nem lehetnek minden esetben teljesen önzéstelenek.

Az osztrák-magyar birodalom komoly nehézsé-gekre bukkan belhelyzetében. Azon nyomás, melyet Né-metország gyakorol reá s azon félelem, melyet Orosz-orzággal szemben érez oda ösztönzik őt, hogy mindinkább nyomósabb állást foglaljon el a Duna völgyében s így a magyarokra támaszkodjék.

Olaszország a miniszterium végleges kiegészítése és a helyhatósági választások befejezése után meg lévén győződve, hogy a nemzetgazdasági haladás képezi reá nézve a legjobb politikát, reméli, hogy a kormány a ka-mara megnyitával több alaposan tanulmányozott tjavas-lattal lép fel a pénzügyek és a közigazgatás reformjának terén. Olaszország figyelmes tekintet vet maga köré, egyrésztől tartós békét remélve, más részről ujjabb külföldi bonyodalmaktól tartva, azonban szilárdan eltö-kélve, hogy mindenekelőtt saját nemzetgazdasági ügye-inek javítására fordítandja minden erejét.

A francia kölesön.

„Az új francia kölesönhöz hasonló nem látott a világ, mióta a pénzügy tudományról vált, írja a londoni „Spectator.” Noha megbízható forrás után, csak némi habozással konstatáltuk nehány hélelőtt meggyőződésünket Franciaország segédforrásainak gazdagsága iránt s s jósoltuk meg, hogy Franciaország, ha akarná, nagy erőfeszítés mellett egyszerre kifizethetné a németeket.

Franciaország megtette ezt minden erőfeszítés nélkül. Mi kihagytuk számúta-unkból azon bizalmat, melyet a külvilág helyezhet meg mindig Franciaország forrásaiban és becsületességébe, kihagytuk a jöletét, mely más tartományokban felhalmozódott, és a hat-százalék kisértésének erejét egy elsőrangú állam jóállása mellett. És e kihagyás n-m volt meggondolatlan, mert mi, akik hiszünk Franciaországban, de rég nem hallottunk és nem olvastunk egyébről mint ez ország ósárlásáról, nehezen hihetjük, hogy ily vereség után, még ki nem fizetett hadisarczával s vissza nem hódított állásával a

világban: Európa kölcsönadásra kérétyén fel, tizenkét-szeresen fedezni fogja a kért összeget.

Már csak azon tizenennyő százelet is, melyet az aláírás alkalmával minden egyes aláírónak aranyban ezüstben avagy bankjegyben le kellett fizetni 240 millió sterlinget tesz, azaz száz millió sterlinggel többet, mint a kért összeg. Bármiként vegyük is Goulard pénzügyér-nek a nemzetgyűlésben mult hó 30 tett nyilatkozatát, annyi bizonyos, hogy a világ bizik Franciaországban, hisz becsületességében, vagyonosságában fellabadásában s Németország, saját speciális ellensége fedezi egész kölesönét, Anglia, félénk szövetsége kölcsönöz neki mint kölcsönözne Lowenak, saját pénzügyérnek és magok a francziák, kik szenvedték Sedant és látták a kommunit s még mindig sinlenek bele, rendületlenül biznak sorsában;

Szerintünk ebben áll legelső nagy tanulsága ezen meglepő eredménynek. A francia nemzet azon hat-hét-millió felöltött férfi, kik szántanak, vetnek, építenek és kereskednek határain belül, nincsenek leverve balszerenc-sége által, nem esnek kétségbe jövője fölött, nem félnek, hogy fel fog falatni a kommunisták által vagy hogy meg-szűnik állam lenni.

Halmozzuk össze mindazon epithetonokat, melyek-ben a külföldi levelezők a francziákról írva, gyönyörűket lelik, tagadjuk meg tőlük a legesekélyebb hazafiságot, mondjuk ki, hogy mindnyájan csak haszonleső kereskedők, és a most nyilvánull európai bizalom annál meglepőbb leend.

Ott van hét millió kapzsi paraszt, boltos és mester-ember, kiknek egyetlen gondolatjuk a nyereség, kik nem engedik magukat számításaikban semmiféle hazafiságot vagy történelmi ábrándok által zavartatni, kik csak azt nézik, hogy biztosan helyezhessék el szugorian összenkarpagatott pénzüket, és ezek, a kik annyira ismerik Franciaországot, oly szilárdul biznak benne, annyira hi-szik, hogy megtartja ígérését, misz erint közel lábbal iparkodnak készpénzüket rendelkezésére bocsátani.

Ezen „konservatív” parasztok, kik „borzadnak” a köztársaságtól, köztársaságot biznak meg életük meg-mentésével. Eme boltosok, kik annyira „megvetik Thierst” egyetlen szavára az ő ellenőrzése alatt álló kinestárba helyezik tökéiket. Ezen „félénk emberek”, kik tökéletesen bi-zonyosok, hogy a kommune most már nyakukra jó, hat százeletért megbiznak a kommuneben, nagy összegeket fektetnek be, melyeket pedig könnyen elrejtettek volna még a kommunisták elől is.

E mindenkit meglepő eredményyel zárodott alá-írás tehát mintegy biztosíték nemcsak a köztársasági kormányformára, de egyszersmind magára Franciaor-szágra nézve is. Azon milliók, kik így biznak benne és a republikában, képesek biztosítani mind a kettőt. Ezek a választók s ezek a katonák, is, és mindkét minőségekben urai hazájok sorsának.

Oly nemzet, melyben a néptömeg annyira bizik az államban, nem haldokolhat, nem halhat meg, de még csak gyöngö sem lehet; életképességnek kell benne lenni ha mindjárt rosszul vezetettnek is. Melyik, a virágzásnak még oly magas fokán álló nemzet adhat határozottabb bizonyítékot önmagába vetett bizalmáról, életrevalóságá-ról? A pénz még nem minden, sem békében, sem hábo-ruban, bár mind kettőben igen sokat tehet, de azon nem-zet, mely mindamellett, hogy a diadalmal idgen terüle-tén tanyáz, s hogy két tartományát kell revindikálnia, ösz-szes intézményét újból szervezni, — egyetlen szóra 120 millió sterlinget fizethet a betörőknek, az ily nemzet mind háboruban, mind békében a nemzetek legnagyobbika és az is marad!

A pénzemberek az előtők fekvő amerikai és fran-czia tapasztalokkal igaz, hogy nem kételkedhetnek többé a felett, miszerint csalódásban éltek eddigelő a világ va-gyonosságának fokozata iránt, s hogy nem ign ismerték sem a kinestárak, sem a nemzetek segédforrásait, de ha bevalljuk is ezen tévedést, eme transactio mégis oly mes-terfogás marad, melyet csak oly nemzet hajthatott vegre, mely szerencsétlenségei közepette is megőrizte nagy-ságát.

Az angolok meglepetést tetteknek, vagy csakugyan meg vannak lepette azon csodás bizalom által, melyet a francziák országuk iránt feltüntetnek. Pedig e bizalom nagyon is megmagyarázható; mert a francziák már 1798 tehát három nemzedék óta szilárdul meg voltak győződve, hogy hazájuk az ő saját tulajdonok s bár ki tartisa is ide-iglenesen kezében a kormány gyepőljét, művégre is ök az urak az államban: ho gy ügyneik, bárm-ly kiterjedt hatalom ruházattalott is reájok s bármily gépezetet alkal-mazzanak is, ugy kénytelenek kormánykodni, amint ök óhajják. És e hiedelmök igazolva is lön.

Borzasztó ballepések követettek el, nagymérvű visszaélések töltétek s mind a mellett óriási eredmények érettek el. A forradalom minden büne mellett is egyenlővé tett minden francziát a törvény előtt s felosztotta a va-ttyont az egész nemzet között. Az első császárság minden áldozata mellett is érthetővé tette a törvényt a nép előtt. Az alkotmányos monarchia minden korrupciója mellett hajlandókká tette a francziákat a burocratiára. A második császárság minden büne és katastrofája mellett

is szavazóvá tett minden francziát, míg most nyolcvan évi hányattatás és szenvedés után minden ember szabad, Franciaországban, mindenki egyenlő a törvény előtt mindenki egész teljében bírja a polgári jogokat, és egy tized részét kivéve az egész nemzet bir annyival, hogy szorgalma mellett megélethet fölré is tehát valamit s övéi között, saját tűzhelyénél élheti öreg napjait.

— A „Golos“ egy hosszabb, szláv érzelmetől áradó czikkben szivére köti az illetőknek az orosz- lengyel kibékülés ügyét. Szerző nem akarja Lengyelországot visszaállítani, mert ez lehetetlen s politikai badarság, hanem a kívánt kibékülést oly téren véli elérhetőnek hogy a lengyelek az oroszokkal minden tekintetben teljesen egyenjogú orosz honpolgárok legyenek, de nemzetiségük és vallásuk biztosítsák. A kibékülés mind a két nemzet érdekében kívánatos, hiszen ők vérrokonok. A lengyelek és oroszok közt nem annyira kiengesztelhetlen ellenségeskedés, mint inkább félreértés létezik, mely minél előbb eltávolítandó, miután magát az orosz közönséget két párta szakítja. Szerző igyekszik bebizonyítani, hogy a főbajok a lengyelek hibáiból eredtek, mindenütt a szláv érdekek ellen cselekedtek, s hajdnába a katolicizmust az orosz nép között erőszakkal terjesztették, — azután pedig így végzi: Oroszország vissza nem utasíthatja a baráti kezet, melyet a lengyelek most, midőn őket mindenütt mostoha sors üldözi — neki nyújtanak. A lengyelek nem idegenek németek vagy svédek; irányukban nem szabad alkalmazni amaz orosz közönséget, hogy a silány béke hasznosabb a jó viszálynál. Az orosz és lengyel elem között jó tartós béke szükséges, hogy veszély esetében egy táborban egyesülve, védjék azt a földet, melyen annyi orosz és lengyel vér folyt. Egyésben van az erő; sok századokon át szenvedtünk mi nagy csapásokat a meghasonlástól, nem egy kipótolatlan veszteségért bennünket, s egyet mást kénytelenek leszünk visszafoglalni. Az ellenségeskedés megszüntetése időszerű, mikor nincs miért viszálni.

KÜLFÖLDI HIREK.

Berlin, aug. 9. A császár, a trónörökös nagyherceg kíséretében jövend ide.
Gastein, aug. 9. Gróf Moltke a megszállva lévő departementokban teendő szemletra Belfortba utazott el.
„Köln. Ztg.“ egy ily feliratu cikkében „Az idő jelei“ azon nézetét fejezi ki, hogy a három hatalmas unalkodó teljesen egyetért azon óhajlásban, mi szerint a béke fenntartásá s annak megháborítása semmi módon se mozdítható elő. A három monarcha berlini összejövetele rányomja a pecsétet az összes hatalmasságok béke óhajlására. Ezen felfogás a „Journal des Debats“-ban is megfelelő viszhangra talál.
A „Times“ párisi levelezője 6-ról következő adatokat közöl: „Thiers Trouvillében ma Valazé tábornok kíséretében meglátogatta a Beauville közelében alakított kis gyalogsági tábor, s a Trouville mellett horgonyzó hadihajókat. Az elnök egy a magaslatokon lévő házban vett lakást, hol elvonultságban szándékozik maradni. Mint állítják, az ekkép nyert üres időt némely oly, morálra és bölcsészetre vonatkozó művek bevégzésére fogja

felhasználni, miknek elvégzésében őt a legújabb események meggátolják. Joinville herceg Villersben tartózkodik, nem messze Trouvillétől.

A szeptérvári nemzetközi statisztikai congressust illetőleg már több mint 150 külföldi statisztikus helyezte kiállítás részvételét. Mivel az orosz statisztikusok száma szintoly nagy, ezen gyűlés számosabb leend, mint a hasonló czélekből eddig tartott összes előbbi gyűlések. A szeptérvári helyhatóság által az elfogadási költségekre megszavazott 5 ezer rubel arra fog fordíttatni, hogy a vendégeknek szabad lakás és kocsik helyeztessenek rendelkezésükre. E végből 4 nagy szálloda fog kibéreltetni. Egy francia nyelven szerkesztett jelentés naponként a tárgyalások summázatát hozandja.

Mint a „Times“-nak San-Sebastianból 6-ról írják, ott egy-két gyanus személy elfogatása eszközöltetvén, s azon hír szörnnyalván, hogy némely orgyilkosok értek oda: a király, hogy megmutassa a san sebastiani iakosság iránti bizalmát, reggeli 6 óra után kevéssel egészen egyedül s minden kíséret nélkül járta be az utcákat, melyek a hőség miatt ama kora reggeli órában telve voltak néppel. A király tiszteletteljes éljenzésekkel fogadtatott.

UJDONSÁGOK.

Kolozsvár, augusztus 12. 1872.

— **Ő Felsége a király Olmützben.** A „Neue Zeit“ a királynak Olmützben való tartózkodásáról ezeket írja: Az augusztus 5-én tartott hadgyakorlatok után ő felsége államiüggyeknek szentelte idejét, majd délután 43 terítke udvari ebédet adott, melyre a kormányzón, a hadparancsnokon, az érseken, a várparancsnokon és tábornokokon kívül még több más vendég volt hivatalos. Őt órák a „Fafelberg“-en műszaki ezred erősített gyakorlatokat tett. Minthogy a királynak értesére jutott, hogy a népesség az estére a várost kivilágítani szándékszik, megígérte, hogy meg fogja nézni, mely hir általános örömet keltett. Megis látszott ez már azon is, hogy a kivilágítási előkészületek sokkal nagyobb mérvben és buzgalommal tételtek, úgy, hogy 8 órák este az egész város utcák és terek egy fényárban usztak. Nyolcz óra után ő felsége nyitott kocsiiban bejárta a várost. A kormányzó a polgármesterrel előre lovagoltak. Mindenütt csak egy tolongott a nép, s a hol csak megjelent az uralkodó, mindent a legelőnkebb óvatokban részesíté. ő felsége látogatlag örvendve Olmütz városa ragaszkodásának e bizonyosságán, másnap 1000 frtot adományozott a városi szegényeknek ő felsége másnap 6-án, reggel 7 órák utazott el Olmützből, svivelés bucsút véve a város polgári, egyházi és katonai kitünőségeitől, s különösen halálát fejezve ki a város polgármesterének Olmütz lelkes lakosai iránt. Ezután a pályaudvarban összegyűlt tömeg óvatói közt beszállt a vagonba, s még az nap Brodeken megtekinté a 12-ik dragonys ezredet.

— **Deák Ferenc mint költő.** A „Zala-Somogyi Közlöny“ Zala egyik lelkes fiától levelet kapott, melyben egy Deák Ferenc által írt köllemény foglaltik. A költő írja hogy 76 éves agglétére tovább nem akarja titokban tartani, melyhez ő 1852-ik ében jutott. A nevezett lap örül, hogy alkalmá van bebizonyítani,

miszerint a nagy diplomata honfi éreyyekkel koszorozott homlokát a muzsák istenei is ihletve csokolák. Azonban addig nem fogja a kölleményt közölni, mgi arra Deáktól engedélyt nem nyer, miután a köllemény bizonyos névhez van írva.

— **A magyar keleti vasut f. hó 19-én Szt.-István ünnep alkalmából Kolozsvárról Pestre és vissza kéjutat rendez.** A részleteket a nagy hirdeményekben találják fel a t. olvasóink.

— **A földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium a Márosszékben bebelezett Szabéd község kérvénye nyomán megengedte, hogy ott évenként ápril hó 17-ére és october hó 7. re próbaképen engedélyezze volt országos vásárok ezután is akadálytalanul megtartatassanak.**

— **A pesti muzeumi képtár** kitünőbb darabjait hir szerint leányképezeti a kultusminister s albumot állítanak belőlök össze, s jótékony czélra áruba bocsátják. Azon neme, melyet itt használni akarnak az ugynevezett photolithographia, mely egészen új találmány, vagy helyesebben tökéletesítés. E módon fényképezte le a Margitszigetet Beszédes esztergomi fényképész a belga királynő számára. József főherceg egy készített a szigettről néhány nagyobb képet a bécsi kiállítás számára.

— **A borszéki furdóbiól** írják a „Föv. Lapok“-nak, hogy ott a vendégek közt a legkevesebb volt a magyar, a nagyobb részt románok, szászok örmények, izraeliák képeztek, mindenki gyönyörködik a természet szépeiben, épül a híres víztől s balzsamos levegőtől, örömmel sétál a fenyvesek utain, szórakozik a debreczeni zenekar szép játéka mellett, vagy a zongorateremben. Csak egy hiány van, az hogy nincs gyógyszerár.

— **Az idej dohánytermés megbecsülése.** A m. kir. pénzügyminiszterium rendelete folytán a dohánybevéltási hivatalok illető hivatalnokait a dohánytermelő vidékekre küldték az idej termés megtekintése és megközelítő megbecsülése végett. Remélik, hogy az idén minden hold dohánnyal átlag 10—11 mázsa dohánnyt fog szolgáltani, és hogy a minősége is jó lesz.

— **A századik darab.** Érdekes tudni, hogy Szigligetinek a nemzeti színházal e napokban elfogadott „Új világ“ című színműve a 100-ik darab, melyet a termékeny költő írt. A nemzeti színház repertoírján 45 darabja foglal állandó helyet.

— **Csóri historia.** Nem rég Csorott azon hir terjed el a község lakói közt, hogy sertvéseik a legelőn megveszték, mivel 2 lábra ágaskodva tekintgetnek az ég boltozatjára, ezen rémhírre összeülvén a vénasszonyok tanácsa, nagybölcsen elhatározták a szomszédfaluban lévő javas-asszony elhozatalát, ki az ő módja szerint rá is olvasott a szegény sertvésekre, — — míg végre állatorvosi vizsgálat után kint, hogy a disznóknak semmi bajuk csak a nagy melegség miatt ágaskodtak.

— **A czár Berlinbe** menetéről Goresakoff által — a francia kormány még azelőtt értesült, mielőtt a czár határozata Berlinben el lett volna küldve, s a bécsi kabinetel közöltetett volna.

— **A fiatal bajor király** egy Döllingerhez írt levélben örömet fejezte ki az egyetemi ünnep sikere fölött; megköszönvén a személyo iránt tanúsított ragaszkodást, egyszersmind igéri, hogy uralkodása alatt a tudomány és művészetek mindig ápolásban fog részesülni.

— **A 32 számú magyar gyalog ezred,** mely Bécsben állomásoz, igen jól viselé magát Cruss ezredes egy magyar nyelven kiadott napiparancsban mond ezért elismerést a legényiségnek, főlemlítvén, hogy a katonai fogházban jul. eleje óta egyetlen ember sem fordult meg, mihez hasonló 1744 óta nem történt az ezredben. Hozzá haza e derék magyar fiukat; a bécsi lapok ugyis mindig azt írják felőlük, hogy folytonos kihágásokat követnek el.

— **Eugenie, a volt császárnő** most a scot felvidékeken utazik fiával. Mint egykor uralkodása arany napjaiban, ha incognito akart maradni, — Pierrefonds grófnő név alatt utazik. Megemlítjük itt, hogy bizalmas barátjától, Metternich hercegnőtől nem régt egy diszes kis álványval ajándékozta meg. Az álványt azo képe díszesíti ezen aláírással: „Eugenie a Pauline.“

— **Thiers nyári lakása.** Thiers, a köztársaság elnöke, a nyári szünidőt regényes helyen fogja tölteni. Mint franciaia lapokban olvassák, már elutazott Trouvillesbe, hol a „Fekete szikla“-nak nevezett pavillonba szállott. Ez a pavillon a legregényesebb helyek egyike. Butorzata egészen régi. A 11-dik századtól a 16-ig, minden izlést, minden módot képvisel. Gyönyörű kilátása van a tengerre, s köröskörül románistuk erdőség. Mondják: Thiers azért vonul e helyre, hogy phantasiáját, mely a politikai küzdelmek prózai gőzkörében megcsappant, s nagyon is közönséges irányt vett, kissé falfrissítse; miután oly mű megírására kíván fogói, melyre tisztán a szépirodalom tarthat igényt.

— **Az önkéntes tüzoltó-egylet** alapszabályai helybenhagyás végett a belügyminiszternek terjesztettek fel.

— **Schmerling ur** a bécsi burgban. Az utolsó napokban Schmerling ur külön kihallgatáson fogadtatott a császár által. Ezen tény annyival inkább feltűnt, mert a legfőbb törvényszék elnöke egy év óta ritka vendég a bécsi burgban, hol igen rosz néven vették neki azon beszédet, melyet mint az urak házának elnöke az ülészak végén Hohenwart gróf federalistuk törekvései ellen tartott. Jelenlegi látogatása a burgban, mint bécsi lapok hírlik, a Theresianumra vonatkozik. A magyar kormány ugyanis már hosszabb idő előtt azt kívánta, hogy a Theresianum azon javai, melyek Magyarországon fekszenek, magyar igazgatás alá rendelfessenek. Ezen követelés ellen Schmerling ur igen erőlyesen felszóltat volna.

(Necrolog.) Gámán Zsigmondné, szül. Szabó Jósefine, a maga, ugyszintén férje és gyermekei: Ákos József, Béla és Ernő nevéber fadjalom szívvél jelenti hogy szeretett édes anyja öz. Szabó Sándorné szül. Rössler Josefina, életének 72-ik, özvegységének 16-ik évében, hónapokig tartott kínos betegségben f. hó 10-én esti 10 órák elhunyt. A kisenvedett földi részek f. hó 12-én d. u. 5 órák fognak a Széchenyi-terén 25 sz. alatt lévő lakásáról a köztemetőbe örök nyugalomra vitetni. Halhatatlan lelkeért az engesztelő áldozat e ho 13-án d. e. 10 órák fog a Szent Ferenciek egyházában megtartatni. Béke, áldás a szeretett édes anyá poraira! Kolozsvárt, augusztus 11-én 1872.

Felelős szerkesztő: Sándor János.

Sz. 3986 3-3 (520)
Pályázat.
Az alólt magy. kir. pénzügyi igazgatóság területén egy IV. osztályu adóellenőri állomás 840 fr fizetéssel, 100 fr lakpénzzel és esztelges előléptetés folytán egy V. vagy VI.-od osztályu adóellenőri állomás 780 vagy 720 fr fizetéssel és 100 fr lakpénzzel, vagy pedig egy IV., V., VI. vagy VII.-od osztályu adó-tisztai állomás 800, 700, 600 vagy 480 fr fizetéssel és 100 fr lakpénzzel, a fizetés két harmadával felőrt tisztu biznosíték letételének kötelezettsége mellett be-töltendő.
Pályázók a hivatalos magyar és azon-kivül a német vagy román nyelvbeni jártas-ságok, továbbá a számviteli és pénze-zelési képzettségükkel igazoló, végleg adó-hivatali vizsga letételi bizonylatokkal fel-szerelt kérvényeket ezen m. kir. pénzügyi igazgatóságához **három het** alatt benyújthatják.
Nagy-Szeben, 1872. jul. 21-én.

WIENER COMMISSIONS-BANK
tőzde-ügyszobája és váltóirodája
Schottenring 18.
átvesz bármí névvel nevezhető bank-, váltó- és tőzde-üzletet.
Megrendeléseket a helybeli piacról s a vidékről igen gyorsan, szilárdul és pontosan teljesítetnek, s a tőzde-ügyszoba által megvásárolt értékpapírokra és valutákra, tekintettel a pénzüiac időkenti állására, a legjutányosb feltételek mellett adatik előleg.
Az üzlethelyiségek reggel 9-től este 6 óráig szakadatlanul nyitva vannak a közönség számára.
14-15 [494]

32-ik kiadása
a „Személyes oltalom“
Laurentius-ól, horiekkba lepevezetelve.
Ezerszeresen bizonyított helyes- és orvos-lát (20 évi tapasztalat) a törékeny elerőtlenségek, az önfertőzöttség, követezményeinek és a nem kisapongósoknak kapható minden könyv-kereskedés utján Bécsben, Póhán, Karoly-jal, Wolf-zele 33. Ara 2 ft 40 kr o. e., postán megküldve 2 ft 50 kr o. e.
Szegényeknek, ha ezt bizonyítványtal tanu-sítják s egyenesen hozzájuk fordulnak — ingyen lan-ronthik.
A számtalan utánaosztott és a könyv-kivonatolati különösen pedig az ily mocsok iratok-ka alantól nyugalom gyönyörűdőlő irakalólag övök. Azért arra kell ügyelni, hogy valódi kiadását kápják az eredeti kiadást Laurentius-tól, mely nyolczadik kötet, 232 lapon 60 bonczani aczélmetszeti képvellet s a szerző névjegyével el-tárolt bélyeggel van lepevezetve.

(21) A kolozsvári Hitebank és Zalogkölcson-Társulat
1. leszámítol váltókat, utalványokat, kihuzott sorsjegyeket és kereskedelmi könyvényeket;
2. vesz és elad földtelhermentesítési könyvényeket, részvényeket, magán köl-vényeket és más értékpapírokat saját és idegen rovására;
3. béháji váltókat és évi járulékok, kamatok, osztalékok, szelvények, utalványok és más czímen levő követeleket; kivézi a pénztárból az utalványozott földtelher-mentesítési könyvényeket;
4. elfogad örményképpen mindennemű értékpapírokat és értéktárgyakat;
5. elfogad folyó számlára pénzeket, váltókat és értékpapírokat, a melyekről utalványok újjan lehet rendelkezni;
6. átvesz pénzeket, a melyekről kamatozó, felmondási határidőhöz kötött s hátrálral forgatható pénztárjegyeket ad ki; az ilyenű pénztárjegyek legkisebb értéke 100 fr;
7. a záto g kölcson-üzletben kölönöket ad a) mindennemű ingószágra, b) drágaságra; észszerekre s arany- és ezüstnometekre; c) értékpapírokra, azaz min-denemű államkötvényekre és iparvállalati részvényre.

Coca-labdacsok I., II. és III.
Coca I. torok-, mell és tüdőbajoknál, még előhatad állapotban is fényes sikert eszközöl; coca II. megszünteti a legmakacsabb emésztés-háborításokat, gyomorhurutot, aranyér-bajokat, óvágyhiányt sat., és coca III. a legelhatósból, sőt ki-pótolatlan gyógyszer ideggyengeség, hipocondria, aszkór, s nevezetesen általános és különös gyengeségt állapotok ellen (pollutió, nem gyengeség sat.). Ara porosz gyógyszer-díjzsból számít 1 doboz 2 ft, 6 doboz 10 ft o. ért. Bővebb felvilágosításul lásd: Wissenschaftl. Abhandlung über die Coca, ingyen a szerkesztés-gyogyszerár-ban Meitzuban.
Főiraktárak az osztr.-magyar birodalom számára:
Bécsben: Haubner Ed. am Hof.
Pesten: Török J.
(456) 16-20

Megjelent és Demjén László könyvkereskedésében Kolozsvárt és általa minden könyvárusnál kapható:
Kolozsvár története.
Első kötet.
Oklevéltárral. (1) 05-0- és középhor. (513. Kr. e. — 1540. Kr. u.
Egy külön kötet világsztó rajzokkal. (36 tábla.)
Irta Jakab Elek.
Ara 10 frt. (327)
E mindez tekintetben nagy, epochalis munkát itt hosszasan dicsérgeni: (s aján-lani feleslegesen tartom, csak annyit kívánok megjegyezni, hogy Kolozsvár város e munka kiadásával magának maradandó emléket emelt. Stessen tehát e város értékes t. közönsége, e munkát pártfogása alá venni és teljesíteni, hogy a nagyszorgalmú és szaktudós írta minél több kedvet ontsón e munka folytatására, melynek legértékesebb része az utabbiok története lesz. A ki megszerzte magának ezen 3 részből álló első kötetet, az bizonyára érdeklél fogja lapozgatni és benne bevárakodni, s a folytatást minden áron megszerzezi magának.
Demjén László.